

Наш Језик

ISSN 0027-8084
UDK 808.61/.62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

XXXV/1—4

**БЕОГРАД
2004**

НАШ ЈЕЗИК

Књига XXXV

Св. 1–4 (2004)

САДРЖАЈ

Ч л а н ц и

Књижевни језик

Појам <i>VERUM FOCUS</i> и његово сигнализовање у савременом стандардном српском (МИЛКА ИВИЋ)	1
Морфоолошке алтернације и морфолошка анализа (на примерима из српског књижевног језика) (МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ)	6
Статистички и кориснички оријентисана граматика: пример именица мушког рода (ДАНКО ШИПКА)	13
Анализа приступа придевима у сербокроатистичким граматикама (ВЕСНА ЛОМПАР)	23
Придеви с наставком <i>-ић</i> (МИЛАН ШИПКА)	30
Придеви и прилози с префиксом <i>без-</i> (ЂОРЂЕ ОТАШЕВИЋ)	46
Називи за животиње у српском језику с обзиром на њихов род (САЊА ЂУРОВИЋ)	54

Историја књижевног језика

Реконструкција самогласника у критичком издању Горског вијенца (РАДМИЛО МАРОЈЕВИЋ)	67
--	----

Стилистика

Паремиолошки стил(ови) (ЈЕЛЕНА ЈОВАНОВИЋ)	117
---	-----

П р и л о з и

Перципирање финалних вокала у деklinацији страних мушких имена и презимена на вокал (МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ)	137
---	-----

П р и к а з и

Српски језички приручник (РАДА СТИЈОВИЋ)	155
Стана Ристић, Експресивна лексика у српском језику (БОЈАНА МИЛОСАВЉЕВИЋ)	159
Нови језички савјетник (СРЕТО ТАНАСИЋ)	163
Маја Ђукановић — Жељко Марковић, Основи граматике словеначког језика (ТАЊА САМАРЦИЋ)	167
Семантичко-деривациони речник, Свеска 1: Човек — делови тела, (МИЛИЦА РАДОВИЋ-ТЕШИЋ)	169

Д о д а т а к

Сугестије за израду WEB сајта Института за српски језик САНУ (СОФИЈА МИЛОРАДОВИЋ — НЕНАД МИЛОРАДОВИЋ)	175
---	-----

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ
(Филолошки факултет, Београд)

МОРФОНОЛОШКЕ АЛТЕРНАЦИЈЕ И МОРФОЛОШКА АНАЛИЗА (на примерима из српског књижевног језика)

Овај рад представља ауторов реферат прочитан у септембру 2003. г. на Научном састанку слависта у Вукове дане, који се овде објављује без икаквих измена. У њему се на примерима инстр. сг. им. типа *глад-глађу* и комп. придева типа *млад-млађи*, *скуп-скупљи* и сл. показује какве и колике тешкоће морфонолошке алтернације чине морфолошкој анализи и каква решења се с тим у вези нуде у појединим српско-хрватским граматицама.

Као релативно самостална граматичка дисциплина, морфонологија је код Срба прихваћена тек у другој половини друге половине XX века, о чему, на посредан начин, сведоче велика Стевановићева граматика из 1964. г. и многобројна издања *Грамайтике српскохрватског језика за ученике гимназије* Р. Алексића и М. Станића (од 1962. до 1978), у којима се она уопште и не помиње (уп. Стевановић 1975; Алексић–Станић 1978). Одреднице *морфо(фо)нологија* нема ни у енциклопедијском лексикону *Српскохрватски језик* из 1972, који су приредили Стевановићеви (и Белићеви) ђаци (СХЈ 1972). Истина, у *Енциклопедијском рјечнику лингвистичких назива* Рикарда Симеона из 1969. г. помиње се термин *морфо(фо)нологија*, а било је и пре тога појединачних научних радова у којима су били заступљени и примењени њени основни принципи (уп. Ивић 1991, где је прештампан рад *О деклинационим облицима у српскохрватским дијалектима* објављен први пут још 1959. одн. 1960. г.).

Морфонологија је изузетно важна за изразито флексивне језике, какав је српскохрватски, у којем се чувају резултати и последице различитих, често врло старих фонетских промена извршених на границама морфема, које се у књижевном језику не огледају само у изговору него и у писму. С обзиром на то, данас је морфонологија нашла своје место и у школским граматицама, било као посебан део укупног граматичког учења, било у примени, при опису морфонолошких алтернација, мада има и савремених, модерно конципираних граматика у којима она изостаје (уп. Мразовић-Букадиновић 1990).¹ Код нас се морфо-

¹ То важи и за уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе Ж. Станојчића, Љ. Поповића и С. Мицића *Савремени српскохрватски језик и култура изражавања* (Бео-

нологија дефинише као „део граматике који проучава и описује гласовни (фонолошки) састав речи и понашање гласова (фонема) у промени облика речи и у творби речи“ (Станојчић–Поповић 2000:40). Она има значајне предности у опису онога што се у традиционалном граматичком учењу назива *фонетске промене*, између осталог и у томе: а) што омогућује чисто синхронијску дескрипцију фонолошких алтернација на границама морфема, без мешања синхронијских и дијахронијских факата; б) што омогућује детаљну и прецизну дескрипцију тих појава у одређеном језику; в) што омогућује такву дескрипцију назначених појава без познавања историјскојезичких феномена који су до њих довели.

Разлику између традиционалног и модерног приступа фонолошким појавама у промени и творби речи показаћемо на примеру резултата и последица палатализације.² У поменутој Стевановићевој граматици говори се о „промени задњонепчаних сугласника *к, г, х*“, која је објашњена дијахронијски: „Овде смо“ — каже Стевановић — „под утицајем сугласника *ј* и самогласника предњег реда имали претварање задњонепчаних сугласника *к, г, х* у предњонепчане *ч, ж, ш* (палатализација) и у зубне *ц, з* и *с* (сибиларизација). Да би се ови гласовни процеси могли вршити, гласови који су се мењали морали су стајати непосредно испред оних под чијим утицајем су се мењали. Ове гласовне промене које су се у српскохрватском и њему сродним језицима извршиле пре његове историјске епохе развитка, у многим случајевима очувале су се и до данашњег дана. А оне су се вршиле: кад год су се сугласници *к, г* и *х* налазили испред самогласника *е, и*, испред непостојаног *а* ... посталог од једног редуцираног самогласника ... и испред сугласника *ј*.“

Упркос опширном уводном објашњењу, из којег смо навели само део, Стевановићу су биле потребне додатне напомене како би објаснио однос *месец* (ном. сг.) : *месече* (вок. сг.) или *кнез* (ном. сг.) : *кнеже* (вок. сг.), будући да ту, данас, нема нигде поменутих *к, г, х*, или однос *јунак* : *јуначки*, будући да ту на морфемској граници нигде нема ни сугласника *ј*, ни самогласника предњег реда *е* и *и*, нити непостојаног *а*.

Потпуно друкчију дефиницију и опис палатализације налазимо у одељку „Morfologija“ загребачке Хрватске граматике: „Palatalizacija je zamjenjivanje nepalatalnih suglasnika palatalnima u V jd., u 2, 3. jd. aor. i ispred pojedinih sufiksa“ (Хрв. грам. 1997:83), иза чега следе примери за алтернације *к~ч, г~жс, х~ш* и *ц~ч, з~жс*.³

град — Нови Сад 1989), који можемо третирати као прво издање *Граматишке српскога језика* Ж. Станојчића и Љ. Поповића (уп. Станојчић–Поповић 2000).

² Опширније и детаљније говори о овоме М. Стакић (2002:287–308).

³ Стакић (2002:287) с правом истиче чињеницу да појам *палатализација* припада репертоару дијахронијске лингвистике (Симић га уопште не помиње, али зато говори о јотовању, 2001:87–95), јер се „под термином *палатализација* задњонепчаних сугласника подразумева прасловенски гласовни закон у којем су се *к, г, х* мењали у палатале *ч, ж, ш* свугде где су стајали испред вокала предњег реда“, али то није једини

У првом случају примарни су фонетски услови за палатализацију, а у другом — морфолошке категорије у којима се она огледа.⁴ Колико су за овај други приступ битне морфолошке категорије, показује чињеница да се у Хрв. грам. први део дефиниције палатализације практично не разликује од првог дела дефиниције јотовања; уп. „Palatalizacija je zamjenjivanje nepalatalnih suglasnika palatalnima“ (83) : „Jotacija je zamjenjivanje nepalatalnog suglasnika palatalnim suglasnikom“ (85).

Ова два приступа језичким појавама попут палатализације и јотовања, која можемо назвати (претежно) дијахронијскофонетским и (претежно) синхронијскоморфонолошким, имају знатне реперкусије на морфологију одн. на морфолошку анализу. Задатак морфолошке анализе је да направи инвентар морфолошких средстава и утврди правила њиховог комбиновања. У морфолошка средства у српском књижевном језику (и, наравно, не само у њему) спадају основе, наставци, алтернације фонема на граници основе и наставка и прозодијске алтернације, којима се, узгред буди речено, у морфологији не придаје онолики значај колики она заиста има (уп., нпр. *grādu* (дат. сг.) : (у) *grādu* (лок. сг.), *sīvāri* (ном. пл.) : *sīvārī* (ген. пл.) итд., итд.) (уп. Ивић 1991:137 и даље).

Због претходно наведене разлике у приступу језичким појавама попут јотовања или палатализације, ни после више од 150 година постојања дескриптивне граматике савременог српског књижевног језика немамо у њему дефинитивно утврђен ни инвентар једног тако затвореног скупа као што су граматичке морфеме одн. наставци. Показаћемо то на два-три, верујем свима добро позната случаја. Поћи ћемо, прво, од инструментала једине именица IV (по неким поделама III) врсте типа *реч*. Овај се падеж одликује алтернативним наставцима, око чијег броја граматичари нису сагласни: по једнима имамо у овоме падежу два (-и и -ју), по другима — три наставка (-и, -ју, -у). Занимљиво је да овде нема потпуне корелације између тумачења појава као што је однос *īamei*–*īameju* и идентификовања броја наставака у овоме падежу. Тако, примера ради, Станојчић и Поповић (као и Симић 2001:135) изричито кажу да „инструментал једине ових именица има могућност употребе два наставка: (а) наставка -ју, чије *j* јотује ненепчане сугласнике основе, односно губи се ако је сугласник основе меки предњонепчани сугласник...; (б) наставка -и“ (2000:89). Подсећамо на чињеницу да ови аутори имају посебан одељак под називом „Морфофонологија“, у којем уопште нема наслова типа „Јотовање“ или „Палатализација“, већ се говори о „алтернацијама ненепчаних са предњонепчаним сугласницима“ и „алтернацијама *к, г, х : ч, ж, ш*“. Разумљиво је, онда, што само два наставка у инструменталу једине именица типа *реч* наводе Белић (1934:78), Стевановић (1975), Мразовић–Вукадиновић (1990) и други. Ни Павле Ивић не наводи -у као наставак овога падежа (1991:143). Истина, Алексић–Станић (1978:126) и Мразо-

данак традицији, као што ни традиционалне граматике нису лишене модерних опсервација или решења.

⁴ Симић истиче „разлике у гласовном окружењу, које су у вези са (различитим) морфолошким саставом у речи“ (2001:77).

вић–Букадиновић (1990:234), после изричитог исказа да инструментал јединице оваквих именица може имати два наставка, помињу и „наставак -у“. Објашњење за то дао је Стевановић, који каже да у неким облицима овога падежа „привидно имамо и трећи облик, тј. облик с наставком -у“ (1975:241). По њему, међутим, *чађу*, *џамеђу* и сл. „нису облици с неким посебним завршетком, већ су и они постали наставком -ју“ (1975:242). Занимљиву формулацију налазимо у Граматици Р. Алексића и М. Станића: „Именице које се завршавају на данашњи мек сугласник као *ноћ*, *чађ* итд. губе *ј* од наставка *ју*: *ноћу*, *чађу*, *џомоћу* итд., тј. оне, поред наставка *и* ... имају и наставак *у*. Наставак *у* имају и све именице код којих је у овоме падежу извршено јотовање: *кошћу* од *кошћју*, *радошћу* ... итд.“ (1978:126).⁵

Као несумњиво „посебан завршетак“ наводи се инструментално -у у загребачкој Хрватској граматици, и то потпуно равноправно с наставцима -и и -ју (1997:167), уз следећу конкретизацију: „Imenice kojima se osnova završava na usnene ... i zubne suglasnike ... imaju nastavak -u i jotiрану osnovu s alternacijom: *p/plj*, *b/blj*, *v/vlj*, *m/mlj*, *t/ć*, *d/đ*, *l/lj*, *n/nj*, npr. *kŗvlju* ... *glāđu*...“ одн. „Imenice kojima se osnova završava na *ć*, *đ*, *lj* imaju nastavak -u, npr. *noću*, *čāđu*, *obiteltu*“ (1997:168).

Колико уистину имамо наставака у инструменталу јединице именица типа *сћвар*, *глад*, *ноћ*? Изгледа, строго синхронијски посматрано, заиста — три, поготову ако се имају у виду им. попут *ноћ*, *џомоћ*, *чађ* и сл., код којих нема чак ни морфонолошких алтернација у деклинацији. Међутим, изглед може често да vara, па нам се чини да је и овде то случај. Ако би се прихватило да је -у у *глађу*, *џамеђу*, *сољу*, *крвљу* и сл. посебан наставак, одн. посебна афиксална граматичка морфема, онда бисмо морали говорити о два различита суфикса, одн. две различите афиксалне творбене морфеме у *београд-ски* и *ниш-ки*, у *гор-је* и *џобрђ-е* и сл. или два (можда чак и три) различита префикса одн. три префиксалне морфеме у *из-вући*, *ис-џеглаићи*, *и-живеићи се*. Такав приступ показао би се не само као погрешан већ и као неекономичан, јер би то значило увећање броја афиксалних творбених морфема у нашем језику до неслућених размера.

Уместо тога боље је, по нашем мишљењу, афиксе -ју и -у третирати као два морфа једне морфеме, морфеме -ју (као што је поступио Рагуж у својој Практичној хрватској граматици),⁶ или, друкчије речено, -у је у *глађ-у*, *ноћ-у* и сл. само аломорф морфеме -ју, као што је у горе наведеним примерима и -к(и) аломорф морфеме -ск(и), -е аломорф морфеме -је, ис- одн. и- су аломорфи морфеме из- и сл.⁷ У крај-

⁵ С. Толстој (1987:183) не наводи инструментал јединице именица типа *сћвар* међу падежима који имају наставак у (кратко), већ за овај падеж наводи -и (*сћвари*) и -ју (*сћварју*, *личношћу*).

⁶ Истина, Рагуж каже да се наставак -ју „јавља у три варијанте (аломорфа): -ју, -љу, -и, и то због различитих послједика јотације“ (1997:62), јер је (и) за њега љ у *крвљу* (: *крв*) део наставка (о чему ће бити речи касније). Уз то, код њега INSTR. ЈД. именице *ноћ* гласи *ноћу/-ју!* (стр. 64).

⁷ О суфиксу -ски в. Стакић 2002:275–285.

њем, могли бисмо, позивајући се, као што се то у морфологији а посебно у морфематици често ради, на нека фонолошка тумачења и терминологију, третирати „-ју“ као архиморфему, којој у инструменталу јединице ове врсте именица одговара „-ју“ и „-у“.

Питање је колико се од овога што смо рекли може применити на једно, чини се, сложеније питање, питање наставка у компаративу придева типа *млад*, *скуј* и сл., дакле *млађи*, *скујљи* итд. (да не помињемо овога пута наставак инф. гл. на *-ћи* и друге спорне случајеве).

Још је 1934. г. писао Белић да је „најобичнији ... начин грађења компаратива када се позитиву дода само *-ѝ*, *-ā*, *-ē* и изврши јотовање по старом подновљеном начину“ (90). Иако су многи аутори касније објављених српских граматика Белићеви (директни или индиректни) ђаци, ово је остало без икаквог одјека, јер се у њиховим граматикама говори пре свега о наставку *-ј(и)* у компаративу придева као што су *жив*, *млад*, *јак*, *љућ*, *низак* и сл. (уп. Стевановић 1975:254; Алексић–Станић 1978:131; Мразовић–Вукадиновић 1990:270; Станојчић–Поповић 2000:95; Симић 2001). Истине ради, треба рећи да већина наведених граматичара указује, на овај или онај начин, да тога *ј* нема у изговору и писму. Рецимо, Алексић и Станић имају једну формулацију сличну Белићевој: „Од придева *млад* компаратив је *млађи*; овај компаратив има наставак *и* и измењен сугласник основе“ (1978:131). Међутим, додају, они, „у ствари, он је постао додавањем наставак *ји* на позитив, при чему се извршило јотовање: *младји* > *млађи*“. После тога, они говоре само о наставку *ји* (1978:131–132). Стевановић такође каже да „придев *јак* у компаративу има наставак *-ѝ* и промењен крајњи сугласник основе испред тога *ѝ*“, али после објашњења и излета у дијахронију помиње само *-ју* (1975:253–255). Станојчић и Поповић (2001:95) говоре о „некадашњем наставку *-ј* који јотује сугласник основе (па се граматички наставци рода, падежа, броја *-ѝ*, *-ā*, *-ē*... налазе иза јотованих одговарајућих сугласника)“.

Изразито, мада не и доследно, синхронијски устројена загребачка Хрватска граматика из 1997. г. међу наставцима којима се твори компаратив придева наводи *-ѝ* (или *-љѝ*), *-ијѝ* и *-ишѝ*, при чему се *-ј(и)* уопште не помиње, већ само да „*pridjevi* чија *osnova* завршава на *neperčani* *suglasnik* *osim* на *r* имају *pred nastavkom -i* *jotiranu osnovu*“ и да је *љ* у наставку *-љи* (нпр. *груб–грубљи*, *крив–кривљи*, *скуј–скујљи*) „*resultat jotiranja*“ (182).

Прво нешто о тобожњем наставку *-љи*. Не помиње се, не случајно, ни у једној другој консултованој граматичкој, а и у овој је то у несагласју с претходном анализом сличних појава. Да подсетимо на то да се у овој граматичкој говори о наставку *-у* у инстр. јд. типа *глад* и *ноћ*, па се тај, монофонемски наставак наводи као једини и за инстр. јд. им. типа *крв*, дакле *крвљ-у* (стр. 168). Како то да је *љ* у *крвљу* (као резултат јотовања) део основе, а *љ* у *кривљи* (као резултат јотовања) део наставака?⁸ И како то да се у истој граматичкој (стр. 246) за трпне

⁸ Обрнуто Рагуџ (1997): *-аљу* код им., нпр. *крвљ-љу*, *-ѝ(-јѝ)* код придева, нпр. *скујљ-и* (уп. стр. 62–63 и 92–93). Уп. и: „U drugim je slučajevima kao posljedica susjed-

придеве типа *љубљен*, *искривљен* и сл. каже да су творени суфиксом *-ен* који се додаје на јотовану презентску основу, а не суфиксом *-љен*?

Друга примедба тиче се третирања афикса *-и* као наставка за творбу компаратива.⁹ Видели смо да је још Белић 1934. г. разликовао наставак компаратива од наставака за облик, тј. за род, број и падеж (што изричито наглашавају Станојчић и Поповић). Дакле *-и* у *млађи* није наставак за грађење компаратива него наставак за ном. јд. м. рода. Ако није *и*, шта јесте? Изгледа ништа. Наиме, ако макнемо наставак за облик, остаје само основа, истина измењена у односу на позитив (*млад*), али само основа. Због тога је Душка Кликовац у свој Граматици српскога језика за основну школу (2002:73) написала да „у неким случајевима¹⁰ испред наставка за род (*-и*, *-а*, *-е*) нема наставак, али је претходни сугласник јотован: *млад* — *млађи*, *дуг* — *дужи*, *груб* — *грубли*...“ . Шта онда изазива, речено с позиција превасходно дијахронијски оријентисане фонетике, јотовање, одн., морфонолошком терминологијом — алтернацију *млад*~*млађ*-, тј. како то да ништа доводи до нечега?

Могућно је да одговоре на таква питања и не треба давати у чисто синхронијској дескриптивној граматици, којој је, као што смо то констатовали и за морфонологију, битно како нешто функционише, а не зашто тако функционише. То је, у сваком случају, довољно за опис граматичког система једног језика и његово учење, али је питање да ли је довољно и за његово проучавање. Као изворни говорник српскога језика, аутор ових редака заинтересованији је много више за ово друго него за оно прво. То практично значи да је њему ближи умерено синхронијски од 'чистог' синхронијског, али и од претежно дијахронијског приступа анализи и дескрипцији морфолошког система савременог српског (и уопште) српскохрватског језика (који су се могли уочити из досадашњег излагања). Ваља, међутим, нагласити да су и други наведени приступи легитимни, јер нема (а сумњамо да и може бити) једног јединог, универзалног. Уз то, наш циљ није толико да покажемо који је метод најпогоднији за морфолошку анализу колико да истакнемо колико је та анализа тежа и сложенија него што се то обично мисли.¹¹

stva nekih suglasnika (v, p, m, b) sufiks -ji dao modificirani sufiks -lji, pa ćemo stoga radije govoriti o sufiksu -ji, s promjenama koje on izaziva“ (стр. 93).

⁹ Раруж (1997) се ту прилично колеба. Уп.: 1) „Komparativ ima ove sufikse: -ši, -i(-ji), -iji“ (92). 2) „Komparativi viši, tiši itd. imaju završetke -ši, ali to nisu sufiksi nego je tu sifiks -i, odnosno sufiks -ji...“ (93). 3) „Sufiks -i imaju jednosložni pridjevi sa završnim nepčanim suglasnicima (komparativne osnove) ili suglasnikom r: *riđ* — *riđi*, *vrūc* — *vrūci*, *širok* — *širi*, *ičazak* — *ičazi* (93).

¹⁰ Ради се, заправо, о многобројним случајевима.

¹¹ О тешкоћама у морфемској и морфолошкој анализи расправљао се у англо-саксонској литератури још крајем прве половине XX века (в. нпр.: C. F. Hockett, 'Problems of morphemic analysis', *Language* 23 (1947), стр. 312–343).

ЛИТЕРАТУРА

- Алексић–Станић 1978: Др Радомир Алексић — Милија Станић, *Граматика српскохрватског језика за ученике гимназије*, Тринаесто издање, Београд.
- Белић 1934: А[лександар] Белић, *Граматика српскохрватског језика за други разред средњих и стручних школа*, Београд.
- Ивић П. 1991: Павле Ивић, «О Деклинационим облицима у српскохрватским дијалектима», у књизи његових изабраних огледа *Из српскохрватске дијалектологије*, Ниш.
- Кликовац 2002: Душка Кликовац, *Граматика српског језика за основну школу*, Београд.
- Мразовић–Букадиновић 1990: Pavica Mrazović — Zora Vukadinović, *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*, Sremski Karlovci — Novi Sad.
- Рагуџ 1997: Dragutin Raguž, *Priručna hrvatska gramatika*, Zagreb.
- Симић 2001: Радоје Симић, *Српска граматика, I, Увод, фонологија, морфологија*, Друго, измењено и допуњено издање, Београд.
- Слав. морфон. 1987: Н. Е. Ананьева, М. И. Ермакова, Т. В. Попова, С. М. Толстая, *Славянская морфология, Субстантивное словоизменение*, Москва.
- Стакић 2002: Милан Стакић, *Морфологија и деривација, Чланци и расправе*, Београд.
- Стевановић 1975: М[ихаило] Стевановић, *Савремени српскохрватски језик (граматички системи и књижевнोजичка норма), I*, Треће издање, Београд.
- Толстој С. 1987: С. М. Толстая, «Морфологические чередования в субстантивных парадигмах современного сербскохрватского литературного языка», у књизи групе аутора *Славянская морфология, Субстантивное словоизменение*, Ответственный редактор доктор филологических наук Т. В. Попова, Москва.
- Хрв. грам. 1997: Eugenija Barić, Mijo Lončarić, Dragica Malić, Slavko Pavešić, Mirko Peti, Vesna Zečević, Marija Znika, *Hrvatska gramatika, II* promijenjeno izdanje, Zagreb.

Р е з ю м е

Мирослав Николич

МОРФОНОЛОГИЧЕСКИЕ ЧЕРЕДОВАНИЯ И МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ РАЗБОР

Ета статья представляет собою доклад автора, прочитанный в сентябре 2003 года на научной встрече в дни В. Караджича. Эта работа печатается здесь без изменений. В ней показывается на различных примерах как-то твор. пад. у существительных типа *глад–глађу* и срав. степ. у прилагательных типа *млад–млађи*, *скуј–скуји*, связь между разбором морфологических сочетаний и морфологическим разбором. Интересно то, какие решения предлагаются по этому вопросу в разных сербохрватских грамматиках. Автор предпочитает умеренно синхронический подход разбору и описанию морфологической системы сербского литературного языка. Наряду с этим автор задался ещё и целью указать на некоторые трудности в этом деле. Не всегда этот разбор бывает лёгким и простым, как это принято считать.